



Íslenska 10. bekkur

Hæfniviðmið	Leiðir að hæfniviðmiðum/kennari	Leiðir að hæfniviðmiðum/nemandi	Námsmat
<p>Við lok 10. bekkjar getur nemandi:</p> <p><i>Talað mál, hlustun og áhorf</i></p> <p>Flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hafi tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas.</p> <p>Gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, s.s. um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu.</p> <p>Nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar.</p> <p>Hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni.</p> <p>Nýtt sér fjölmiðla, s.s. útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni</p>	<p>Kynningar á ýmsum verkefnum, flutningur ljóða og leikþátta auk upplesturs.</p> <p>Áhersla lögð á hópavinnu, rökstuðning í töluðu og rituðu máli auk framsagnar og kynninga á fjölbreyttum verkefnum.</p> <p>Innlagnir og upplestur á bókmenntum. Hlustað á ljóð og tónlist, horft á þætti og kvikmyndir, oft gerðar eftir bókmenntum sem lesnar hafa verið.</p> <p>Þættir úr sjónvarpi sýndir og lögð fyrir verkefni þeim tengd.</p> <p>Skapa traust innan hvers námshóps. Umræður og hópavinna.</p>	<p>Þjálfra framsögn og það að koma fram fyrir hóp. Læra að taka leiðsögn samnemenda og kennara.</p> <p>Þjálfun í samvinnu og samræðum og æfa sig í að tjá og rökstyðja mál sitt.</p> <p>Nýta sér upplýsingar í töluðu máli, myndefni, tónlist o.fl. til fróðleiks og skemmtunar.</p> <p>Vinna verkefni þar sem sýnt efni er gagnrýnt með rökstuðningi.</p> <p>Taka tillit hvert til annars og þjálfra virka hlustun.</p>	<p>Jafningjamat, framsögn og leiðsagnarmat.</p> <p>Réttarhöld, kynningar.</p> <p>Próf, verkefni.</p> <p>Verkefni úr sjónvarpsþáttum.</p>



<p>og tekið afstöðu til þess sem þar er birt.</p> <p>Átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi.</p>			
<p>Lestur og bókmenntir</p> <p>Lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað.</p> <p>Skilið mikilvægi þess að hafa gott vald á lestri og geti greint, skilið og útskýrt aðalatriði í texta.</p> <p>Gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því.</p> <p>Valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa .</p> <p>Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar bókmenntar og gert sér grein fyrir gildi bókmennta.</p> <p>Skilið og útskýrt að íslenskur menningararfur er að verulegu leyti bundinn bókum.</p> <p>Beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði og bragfræði og lesið og túlkað ljóð.</p> <p>Leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðugleika ritaðs máls.</p> <p>Skilið og útskýrt, metið og túlkað</p>	<p>Lestur og samlestur með kennara og/eða samnemendum, umræður og verkefnavinna.</p> <p>Lestur, umræður og verkefnavinna mismunandi texta, glæpasagna, skáldsagna, Íslendingasagna, smásagna, ljóða, fréttu úr fjölmiðlum o.fl.</p> <p>Val á milli mismunandi bóka og val um skilaform verkefna í tengslum við lestur. Umræður um íslenskan menningararf í formi bókmennta. Kynningar og gagnrýni nemenda á bókum að eigin vali.</p> <p>Fjallað um Íslendingasögur, sérstöðu þeirra, siðferði og varðveislu.</p> <p>Lestur ýmiss konar texta og flutningur ljóða, einstaklings- og hópavinna í verkefnum, innlagnir hugtaka.</p> <p>Einstaklingsviðtöl og endurgjöf til nemenda meðan á ritunarferlinu stendur.</p> <p>Kennarar séu vakandi fyrir áhugaverðum sjónvarpsþáttum og kvikmyndum fyrir nemendur að</p>	<p>Þjálfar lestur og efla lesskilning með lestri fjölbreyttra texta, svara lesskilningsspurningum úr þeim og ræða, túlka og meta.</p> <p>Lesar fjölbreytta texta , ræða um þá, túlka og kynna. Nemendur kynnist mismunandi bókmenntatextum og átta sig á áhugasviði sínu.</p> <p>Nemendur kynnist og vinni með ýms bókmennta- og ljóðahugtök, s.s. tíma, sjónarhorn, sögusvið, sögumann, fléttu, minni, tákn, vísun, stílbrögð, boðskap, rím, ljóðstafi, myndmál o.fl.</p> <p>Vinna að bókmenntaritgerð og lokaverkefni þar sem notaðar eru heimildir, kynna sér leiðbeiningahefti frá kennara varðandi heimildir og skráningu þeirra.</p> <p>Umræður og túlkun í bekk og smærri hópum. Nemendur átti sig á mismunandi formi kvikmynda og sjónvarpsefnis.</p>	<p>Bókmenntaritgerð, lesskilningsverkefni- og kannanir, hópverkefni, samvinnupróf.</p> <p>Framsögn, örpróf í ljóðum.</p> <p>Samþætt lokaverkefni þar sem unnið er með heimildir.</p> <p>Áhorf nýtist nemendum í öðru námsmati.</p>



frásagnarhátt kvikmynda.	kynnast. Nemendur geti dýpkað þekkingu sína á áhorfsefni tengdu ólíkum bókmenntaverkum.		
<p>Ritun</p> <p>Beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar.</p> <p>Tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og séu óhræddir við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun.</p> <p>Beitt reglum um réttiritun, hafi náð góðu valdi á stafsetningu og geri sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda.</p> <p>Valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi.</p> <p>Notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um.</p> <p>Skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hljóð eftir því sem við á, geri sér grein fyrir lesanda og miði textann við hann.</p>	<p>Skýrar leiðbeiningar fyrir nemendur, tíð og markviss endurgjöf meðan á ritunarferli stendur. Leiðbeinandi umsögn með einkunn í lokin.</p> <p>Ítarlegar leiðbeiningar og góður undirbúningur, áhugaverð kveikja, hvatning til að tjá sig óhindrað, bæði í rituðu og töluðu máli.</p> <p>Tengja réttiritun við aðra þætti íslenskunnar á heildstæðan hátt, t.d. með umfjöllun um orðmyndun og hljóðbreytingar. Markviss lestur og ritunarþjálfun ásamt fjölbreyttum verkefnum.</p> <p>Fjölbreytt verkefnavinna samhliða lestri mismunandi texta.</p> <p>Leiðbeiningahefti um ritun, heimildavinnu og heimildaskráningu.</p> <p>Einstaklingsviðtöl og endurgjöf til nemenda meðan á ritunarferlinu stendur.</p> <p>Gefa svigrúm til skapandi verkefnavinnu eftir áhugasviði hvers og eins.</p>	<p>Vinna eftir fyrirmælum um rétta uppsetningu texta.</p> <p>Rökhugsun, skipulag, samvinna o.fl.</p> <p>Lesið reglulega fjölbreytta texta, æfa sóknarskrift og að skrifa eftir upplestri. Nýta sér stafsetningavefi, villupúka og hafa í huga orðhluta og orðmyndun ásamt áhrifum hljóðbreytinga.</p> <p>Skrifa mismunandi texta skv. fyrirmælum og aðlaga texta að mismunandi málsniði.</p> <p>Vinna að bókmenntaritgerð og lokaverkefni þar sem notaðar eru heimildir, kynna sér leiðbeiningahefti frá kennara varðandi heimildir og skráningu þeirra.</p> <p>Vinna að hópaverkefnum og kynningum á þeim.</p>	<p>Bókmenntaritgerð, útdrættir úr fornsögu.</p> <p>Réttarhöld.</p> <p>Ritunarverkefni, stafsetningarupplestur.</p> <p>Vinnubók, kynningar.</p> <p>Lokaverkefni 10. bekkjar.</p> <p>Hópverkefni og kynningar.</p>
<p>Málfræði</p> <p>Valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi</p>	<p>Lestur fjölbreyttra texta, ritunarverkefni sem þjálf</p>	<p>Þjálflestur og ritun fjölbreyttra texta sem m.a. innihalda samtöl.</p>	<p>Ritunarverkefni, próf og framsögn.</p> <p>Glósupróf</p>



<p>Þess að rækta orðaforðann. Þekki til helstu framburðarmállýska.</p> <p>Nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun.</p> <p>Flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna.</p> <p>Áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra.</p> <p>Notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og geri sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni.</p>	<p>sérstaklega mismunandi málsnið, umræður og áhorf þar sem mállýskumunur er skoðaður.</p> <p>Verkefni unnin í kjölfarið. Innlagnir um íslensk framburðareinkenni og verkefni í framhaldi.</p> <p>Innlagnir og umræður ásamt fjölbreyttum verkefnum, m.a. í anda heildstæðrar móðurmálskenndu og „orð af orði.“</p> <p>Fjölbreytt verkefni, bæði fyrir einstaklinga og hópa.</p> <p>Innlagnir, verkefni og umræður.</p> <p>Tryggður aðgangur að uppflöttiritum, fjölbreytt verkefni, umræður og lestur.</p>	<p>Kynna sér hvernig tungumál getur þróast og orðið mismunandi eftir landsvæðum.</p> <p>Vinna með orð af mismunandi orðflokum, skoða stofn orða, rætur, forskeyti og viðskeyti.</p> <p>Tileinka sér gagnrýna hugsun í vali á upplýsingaveitu, þjálfar notkun handbóka og orðasafna í ýmsum verkefnum.</p> <p>Mikil æfing í að greina orð í orðflokka og rýna í hvert er hlutverk hvers orðflokks.</p> <p>Lesi fjölbreytta bókmenntatexta og nýti sér málshátta- og orðtakasöfn til skilnings og við ritun.</p>	<p>Munnlegt próf</p>
--	---	--	----------------------